

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในยุคปัจจุบันเป็นยุคโลกาภิวัตน์ที่มีความเจริญก้าวหน้าในด้านการติดต่อสื่อสารกัน ซึ่งเป็นไปอย่างทั่วถึงและรวดเร็วในทุกๆ ด้าน จะเห็นได้ว่า ข้อมูลข่าวสารจากทั่วโลกติดต่อสื่อสารกันอย่างฉับพลันโดยอาศัยเทคโนโลยีสารสนเทศ และมีการเปลี่ยนแปลงในด้านต่างๆ เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว จึงจำเป็นที่จะต้องมีการเรียนรู้เพื่อปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงที่กำลังเกิดขึ้น และเตรียมพร้อมที่จะเผชิญกับความท้าทายจากกระแสโลก ปัจจัยสำคัญที่จะช่วยทำให้สามารถเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงและความท้าทายดังกล่าวได้ คือ การศึกษา ซึ่งเป็นกระบวนการที่สำคัญในการพัฒนาคนให้มีคุณภาพ หากคนมีคุณภาพแล้วย่อมส่งผลให้สังคมและประเทศชาติมีความเจริญก้าวหน้า อีกทั้งยังเป็นเครื่องมือในการพัฒนาคนให้มีขีดความสามารถที่สูงขึ้นและมีศักยภาพเต็มสมบูรณ์ตามอัตภาพของแต่ละบุคคล เมื่อการจัดการศึกษามีคุณภาพแล้วการพัฒนาชุมชนสังคมและประเทศก็สามารถทำได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพราะมีทรัพยากรบุคคลที่ดี

ฉะนั้นภาษาอังกฤษจึงมีบทบาทอย่างยิ่งและเป็นตัวจักรสำคัญที่จะช่วยให้ประเทศไทยพัฒนาได้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลก โดยมุ่งใช้ความก้าวหน้าของสังคมและความรู้ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลก ดังนั้นการเตรียมความพร้อมของประชากรของประเทศให้มีความรู้ภาษาอังกฤษในระดับที่สามารถติดต่อสื่อสาร แสวงหาความรู้ สร้างความร่วมมือ และสร้างความสัมพันธ์อันดีได้จึงมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง คนทุกคนในสังคมโลกจึงต้องมีการปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อม โดยเฉพาะอย่างยิ่งการศึกษาค้นคว้าเพื่อให้เข้าถึงแหล่งข้อมูลต่างๆ ซึ่งภาษาอังกฤษได้เข้ามามีบทบาทสำคัญต่อการดำเนินชีวิตของคนในสังคม และเป็นภาษาที่คนทุกชาติทุกภาษายอมรับให้เป็นภาษาสากล การพูด การอ่าน การฟัง และการเขียนภาษาอังกฤษจึงมีความสำคัญต่อการดำรงชีวิตในโลกยุคปัจจุบันตั้งแต่ วรรณกรรม เปลี่ยนบุญเลิศ (2540 : 74) กล่าวว่าไว้ว่าภาษาอังกฤษเข้ามามีบทบาทมากในสังคมไทยและเป็นภาษาสากลที่มีผู้นำนิยมใช้ติดต่อระหว่างประเทศ ทั้งในด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคม และการศึกษา ตลอดจนภาษาอังกฤษยังเป็นพื้นฐานที่จำเป็นในการศึกษาต่อในระดับสูง ทักษะการเขียนตามคำบอกก็เป็นวิธีหนึ่งที่ทำให้นักเรียน นักศึกษาได้ฝึกฝนด้านการเขียน ซึ่งจะทำให้นักเรียน นักศึกษา

เขียนได้อย่างถูกต้อง วารุณี สัมฤทธิ์ (2549 : 18) ได้กล่าวไว้ว่า จากประสบการณ์ที่สอนภาษาไทยมาประมาณ 25 ปีทำให้รู้ปัญหาของนักเรียน คือนักเรียนอ่านไม่คล่อง เขียนไม่ถูก ทำให้ไม่สนใจเรียน เบื่อหน่าย ไม่รักวิชาภาษาไทยในฐานะครูสอนวิชานี้ จึงคิดเทคนิควิธีการต่าง ๆ ที่ทำให้เด็กสนใจเรียน เป็นวิธีที่ไม่ต้องลงทุนอะไรและได้ผลที่คุ้มค่าและภาคภูมิใจและประทับใจ คือ การเขียนตามคำบอกวันละ 10 คำอย่างต่อเนื่อง กระทรวงศึกษาธิการได้ตระหนักถึงความสำคัญ และความจำเป็นในการเรียนภาษาอังกฤษจึงได้จัดให้มีการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในสถานศึกษา และมีนโยบายเร่งรัดพัฒนาคุณภาพการสอนภาษาอังกฤษ โดยเน้นให้ผู้เรียนสามารถนำประสบการณ์ในห้องเรียน ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้ ซึ่งผู้เรียนต้องได้รับการฝึกทักษะทางภาษาทั้ง 4 ทักษะ คือ การฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน ซึ่งปรากฏในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 โดยเฉพาะทักษะการเขียนเป็นทักษะที่มีซับซ้อนพอสมควร จะต้องอาศัยองค์ประกอบหลายอย่างจึงจะทำให้ผู้เรียนเขียนได้ถูกต้อง นอกจากนี้ทักษะการเขียนเป็นทักษะที่ยากที่สุดของทักษะทั้ง 4 ผู้เรียนจะต้องใช้ความรู้หลาย ๆ ด้าน เช่น ความรู้ด้านไวยากรณ์ คำศัพท์ และการใช้สำนวนภาษา เพื่อสื่อความคิดของตนออกมา

ผู้วิจัยพบว่าจากการเรียนการสอนที่ผ่านมานักเรียนโรงเรียนบ้านปากยาง อำเภอวังทอง จังหวัดพิษณุโลก มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษค่อนข้างต่ำ อันมีปัจจัยมาจากหลากหลายสาเหตุ เช่น ทักษะไม่ดีต่อวิชาภาษาอังกฤษ ไม่เล็งเห็นถึงความจำเป็นและความสำคัญในการใช้ภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวัน ปัจจัยสำคัญอีกอย่างหนึ่ง คือ นักเรียนไม่สามารถอ่านและเขียนภาษาอังกฤษได้จึงส่งผลกระทบต่อการทำแบบทดสอบ โดยเฉพาะข้อสอบประเมินคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐานฯ (O-NET) ซึ่งเป็นข้อสอบที่สถาบันทดสอบทางการศึกษาจัดทำขึ้นโดยเน้นการอ่านคิดวิเคราะห์ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยที่พบว่า เด็กไทยส่วนใหญ่มีความสามารถทางภาษาอังกฤษอยู่ในระดับที่ต้องปรับปรุง ทั้งนี้เป็นผลจากการไม่ได้รับการฝึกฝนการฟัง พูด อ่าน และเขียนที่มีคุณภาพมากเพียงพอ อีกทั้งครูผู้สอนยังมักให้ความรู้ภาษาอังกฤษโดยการแปล การท่องจำคำศัพท์ และไม่มีการตอบโต้ระหว่างผู้เรียนกับผู้สอนอย่างเพียงพอ ทำให้ผู้เรียนไม่รู้สึกรสนุกกับการเรียนภาษาอังกฤษ ฉะนั้นจึงไม่สามารถพัฒนาภาษาอังกฤษในเด็กไทยจนถึงขั้นนำไปใช้ประโยชน์ได้จริง และยังทำให้เด็กไม่เห็นคุณค่าของการเรียนภาษาอังกฤษมากเพียงพอจึงส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษต่ำ ดังนั้นเพื่อให้มีการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษแก่นักเรียน และดำเนินการอย่างต่อเนื่องและยาวนาน โดยมุ่งหวังที่จะให้นักเรียนพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษด้านการเขียน (Writing) เพื่อเพิ่มความรู้และพัฒนาการเขียนคำศัพท์ภาษาอังกฤษของผู้เรียนให้มีประสิทธิภาพดีขึ้น คือต้องให้ข้อมูลคำศัพท์ (Vocabulary) และไวยากรณ์ (Grammar Pattern) แก่ผู้เรียนอย่างเพียงพอที่จะเป็นแนวทางในการคิดเขียนต่อไป โรงเรียนบ้านปากยางเป็นสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในระดับประถมศึกษาที่เห็นความสำคัญของภาษาอังกฤษทั้งแบบการสอนในห้องเรียนและนอกห้องเรียน

เพื่อเตรียมความพร้อมพื้นฐานให้แก่นักเรียนให้มีทักษะภาษาอังกฤษในระดับที่สามารถสื่อสารให้ข้อมูลและถ่ายทอดความรู้กับผู้อื่นได้

จากปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยซึ่งสอนในรายวิชาภาษาอังกฤษตระหนักถึงความจำเป็นที่ต้องส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาผู้เรียนภาษาอังกฤษชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ให้มีประสิทธิภาพและมีคุณภาพตามที่หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนด เพื่อเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียนและให้สอดคล้องกับนโยบายของโรงเรียนบ้านปากยาง โดยการเพิ่มทักษะการเขียนคำศัพท์ภาษาอังกฤษโดยมีชุดฝึกทักษะเขียนตามคำบอกหลายๆ แบบให้นักเรียนได้ทดสอบด้วยตนเองจะทำให้นักเรียนสามารถรู้คำศัพท์ กลุ่มคำ และประโยคได้มากขึ้น ซึ่งจะส่งผลถึงครูผู้สอนให้สามารถส่งเสริม สนับสนุน ต่อยอดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษของนักเรียนได้ดียิ่งขึ้น สุนิตย์ ยอดจันทร์ (2555) กล่าวว่า การเขียนตามคำบอก คือ การใช้ทักษะการฟัง การอ่าน และการเขียน มาประกอบกันทำให้เกิดประสิทธิภาพการเขียนได้ถูกต้องและนำไปใช้ประโยชน์ในการสื่อสารได้ ดังนั้นการเขียนตามคำบอก คือ การอ่านออกเสียงเป็นการสื่อความหมายจากเรื่องทีอ่านไปสู่ผู้ฟัง ผู้อ่านจำเป็นต้องอ่านออกเสียงให้ถูกต้องชัดเจน คล่องแคล่ว และแบ่งวรรคตอนถูกต้อง จึงจะสื่อความหมายได้ดีในการเขียนตามคำบอกอย่างสม่ำเสมอ จะทำให้ผู้อ่านเขียนได้ถูกต้อง ณัฐจิรา ขวาไทย (2553) กล่าวว่า การเขียนตามคำบอก หมายถึง การที่ผู้ฟังเขียนคำหรือเลือกคำที่ผู้บอกให้เขียนให้ถูกต้องซึ่งจะถ่ายทอดจากคำพูดไปเป็นข้อความ ดาวนภา บุญทอง (2553) การเขียนตามคำบอก คือ การฟังข้อความแล้วสามารถถ่ายทอดความคิดของตนเองออกมาเป็นตัวหนังสือ ซึ่งทำให้ผู้อ่านได้เข้าใจตรงตามจุดมุ่งหมายที่ผู้เขียนต้องการ โคลโนสกี (Klonoski, 2006) การเขียนตามคำบอกตามที่ปฏิบัติกันมา เป็นการฝึกทักษะการวิเคราะห์แยกแยะ และเสนอวิธีการบูรณาการและสืบเสาะที่กว้างขวางกว่าทักษะการฟัง เพื่อจะได้พัฒนาการฟังอย่างวิเคราะห์แบบมีความเป็นศิลปินทางด้านดนตรีได้อย่างถูกต้อง การฝึกเขียนตามคำบอกเป็นทักษะเบื้องต้นทางด้านดนตรีในการฝึกฟังจังหวะ เนื้อร้อง และทำนองของดนตรี เพื่อการพัฒนาทักษะการฟังโดยการสร้างองค์รวมจากส่วนย่อย

ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจการพัฒนาทักษะทางการเขียนของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านปากยาง อำเภอวังทอง จังหวัดพิษณุโลก โดยการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะเขียนตามคำบอก โดยแบ่งการเขียนตามคำบอกออกเป็น 4 ขั้นตอน ประกอบด้วย ขั้นตอนที่หนึ่ง คือ กำหนดจำนวนตัวอักษรในแต่ละคำและกำหนดตัวอักษรที่ถูกต้องจำนวนหนึ่งถึงสองตัวไว้อย่างชัดเจน ขั้นตอนที่สอง คือ กำหนดเฉพาะจำนวนตัวอักษรในแต่ละคำไว้อย่างชัดเจน ขั้นตอนที่สาม คือ ไม่กำหนดจำนวนตัวอักษรหรือตัวอักษรที่ถูกต้องไว้ ขั้นตอนที่สี่ คือ เติมคำศัพท์ลงในช่องว่างจากเพลงหรือข้อความที่เลือกไว้ตามความเหมาะสมกับคำศัพท์ที่ต้องการสอน โดยเรียงลำดับเนื้อหาจากง่ายไปยาก

จุดมุ่งหมายของการวิจัย

เพื่อพัฒนาทักษะการเขียนคำศัพท์ภาษาอังกฤษของนักเรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะเขียนตามคำบอกโดยมีวัตถุประสงค์ดังนี้

1. เพื่อสร้างและหาประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะเขียนตามคำบอก สำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านปากยาง อำเภอวังทอง จังหวัดพิษณุโลก ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 75/75
2. เพื่อเปรียบเทียบทักษะการเขียนของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านปากยาง อำเภอวังทอง จังหวัดพิษณุโลก ก่อนและหลังใช้แบบฝึกทักษะ
3. เพื่อประเมินความพึงพอใจของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านปากยาง อำเภอวังทอง จังหวัดพิษณุโลก ที่มีต่อแบบฝึกทักษะเขียนตามคำบอก

สมมุติฐานของการวิจัย

หลังจากเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะเขียนตามคำบอก สำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านปากยาง อำเภอวังทอง จังหวัดพิษณุโลก นักเรียนมีทักษะการเขียนสูงกว่าก่อนเรียน

ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของการวิจัยไว้ดังต่อไปนี้

1. ขอบเขตเนื้อหา

เพื่อการพัฒนาทักษะการเขียนผู้วิจัยจึงสร้างแบบฝึกทักษะเขียนตามคำบอกและหาประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะ จากนั้นจึงเปรียบเทียบทักษะการเขียนก่อนและหลังใช้แบบฝึกทักษะ แล้วจึงประเมินความพึงพอใจของนักเรียน ซึ่งเนื้อหาในแบบฝึกทักษะ คือ คำศัพท์ภาษาอังกฤษซึ่งสอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) จำนวน 5 ชุด ประกอบด้วย Parts of Body, Animals, Color, Family, Jobs

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ในกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาวังทอง 2 อำเภอวังทอง จังหวัดพิษณุโลก จำนวน 19 โรงเรียน นักเรียน จำนวน 275 คน

กลุ่มตัวอย่าง

นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านปากยาง อำเภอวังทอง จังหวัดพิษณุโลก จำนวน 14 คน เลือกโดยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling)

3. ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา

ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาตัวแปร ซึ่งมีผลต่อการเรียนของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ

3.1 ตัวแปรต้น คือ การจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะเขียนตามคำบอก

3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่

3.2.1 ทักษะการเขียนของนักเรียนหลังจากใช้แบบฝึกทักษะเขียนตามคำบอก

3.2.2 ความพึงพอใจที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ของนักเรียน หลังจากใช้แบบฝึกทักษะเขียนตามคำบอก

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. แผนการจัดการเรียนรู้ หมายถึง การวางแผนการจัดการเรียนรู้สำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยจัดทำเป็นลายลักษณ์อักษรไว้ล่วงหน้า อย่างเป็นระบบตามขั้นตอน ประกอบด้วย สารระสำคัญ จุดประสงค์การเรียนรู้ สารการเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนรู้ สื่อและแหล่งการเรียนรู้ และการวัดผลและประเมินผล เพื่อให้ผู้สอนสามารถนำไปจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแก่ผู้เรียน พัฒนาผู้เรียนให้บรรลุผลตามจุดมุ่งหมายที่วางไว้ จำนวน 5 แผน

2. แบบฝึกทักษะ หมายถึง สื่อการเรียนการสอนสำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่สร้างขึ้นเพื่อช่วยพัฒนาทักษะด้านต่างๆ ให้เกิดการเรียนรู้อย่างแท้จริง โดยมีรูปแบบกิจกรรมที่หลากหลาย และกำหนดให้เรียงลำดับจากง่ายไปยาก จำนวน 5 ชุด ประกอบด้วย Parts of Body, Animals, Color, Family, Jobs

3. ประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะเขียนตามคำบอก หมายถึง ค่าร้อยละของการทำแบบฝึกทักษะเขียนตามคำบอกระหว่างทำการฝึก และค่าร้อยละของการทดสอบหลังเรียนตามกำหนดเกณฑ์ 75/75

3.1 ประสิทธิภาพ 75 ตัวแรก หมายถึง ค่าเฉลี่ยร้อยละ 75 ของคะแนนระหว่างเรียนในแต่ละชุด

3.2 ประสิทธิภาพ 75 ตัวหลัง หมายถึง ค่าเฉลี่ยร้อยละ 75 ของคะแนนการทำแบบทดสอบหลังเรียน

4. การเขียนตามคำบอก หมายถึง การเขียนคำ กลุ่มคำ หรือประโยค ที่ได้จากการฟังหรือการอ่านได้อย่างถูกต้อง โดยคำนึงถึงการอ่านออกเสียงคำศัพท์ ความหมายของคำศัพท์ การสะกดคำ และการนำคำศัพท์มาใช้ในบริบทที่เหมาะสมตามโครงสร้างไวยากรณ์ และมีความหมายตามเนื้อเรื่องได้อย่างถูกต้อง

5. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง คะแนนที่นักเรียนทำได้จากแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การเขียนตามคำบอกที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นทั้งก่อนเรียนและหลังเรียน

6. นักเรียน หมายถึง ผู้เรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านปากยาง อำเภอวังทอง จังหวัดพิษณุโลก

7. ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกนึกคิดหรือเจตคติของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านปากยาง อำเภอวังทอง จังหวัดพิษณุโลก ที่มีต่อแบบฝึกทักษะเขียนตามคำบอก โดยพิจารณาความพึงพอใจในด้านเนื้อหา กิจกรรมการจัดการเรียนการสอน การวัดผลและประเมินผล จากการตอบแบบวัดความพึงพอใจในการเรียนของนักเรียน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. นักเรียนได้เรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษมากขึ้น
2. นักเรียนรู้จักสังเกตเสียงอักษรทั้งพยัญชนะและสระจากการฟังและการอ่าน
3. นักเรียนได้พัฒนาทักษะการฟังและการอ่าน ซึ่งนำไปสู่การพัฒนาทักษะการเขียนให้สามารถเขียนคำศัพท์ภาษาอังกฤษได้ดีขึ้น